

4. søndag i advent

Joh 1.19-28

”Hvem er du”? Hvad skal man svare? Jeg er ikke så interesseret i at lære mig selv at kende. Jeg ville hellere lære andre at kende. Jeg vil også meget hellere lære verden at kende eller alle de gode juleøl der er på markedet i øjeblikket. Mødet med en selv er desværre ikke noget at råbe hurra for. Jeg har altid fundet en klam stodder, hvis jeg så for meget ind i mig selv. Jeg fatter ikke at så mange gider finde sig selv. Vi har mange gode sider os mennesker. Men når man møder sig selv, møder man også en synder. Tit tænker jeg: Fri mig Gud for mig selv. Den største frihed der findes, må være at blive fri for sig selv. Når vi er fri for os selv bliver både Gud og vores medmennesker betydningsfulde. Vi skal blive mindre. Gud og vores medmennesker skal blive større. Det er fint at Kristus ved meget mere om mig end jeg selv og den samlede psykoanalyse gør. Jeg har det ligesom Nathanael i Det Nye Testamente. Jesus sagde til ham: Jeg så dig under figentræet. Hvad Nathanael havde lavet under figentræet ved ingen. Men han var glad for at Jesus vidste alt om ham. Hvis nogen spørger mig hvem jeg er, vil jeg svare: ”Jeg er Guds skabning. Og da jeg er skabt af Gud må jeg være et mysterium. Derfor ved jeg ikke, hvem jeg er”. Jeg er også mine medmenneskers næste. Det er mig de skal elske som sig selv. Det er en meget god fornemmelse at gå rundt og vide, at ens medmennesker skal elske en.

Men da mine medmenneskers næste blandt andet er mig skal jeg også elske dem. Når vi får spørgsmålet hvem vi er, kan vi svare med klicheer som at vi er et søgende menneske eller et menneske der vil gøre en forskel. Jeg ved ikke hvorfor det er så fint at være søgende eller hvorfor alle hele tiden vil gøre en forskel. Det store ved os er, at vi er fundet af Gud den første jul. Hvem er vi? Vi er et fund! Når vi bliver spurgt om, hvem vi er svarer vi ofte med en jobbeskrivelse. Her i Danmark definerer vi os selv ud fra vores arbejde. Og hvis vi ikke gør det opremser vi alle vores livs mange funktioner. Jeg er ægtefælle. Jeg er far. Jeg er dansker osv. osv. Men ville det ikke være en ide også at definere sig selv ud fra Gud? Hvem er du? Jeg er Guds skabning, jeg er kristen, jeg er en synder, jeg er ham eller hende, der er elsket af Kristus. Hvis vi prøver at definere os selv ud fra den vinkel, og ikke bare gennem vores arbejde eller alt det andet vi kan finde på, når vi måske frem til en smukkere forståelse af, hvem er vi. Jeg stiller nu spørgsmålet til hver i sær af jer på kirkebænkene og jer der følger gudstjenesten virtuelt. Hvem er du? Jesus spurgte flere gange sine disciple, hvem han er. Det er helt i kristen ånd at stille spørgsmålet. Og disciplene svarede: "Du er den levende Guds søn." Det samme fik han at vide, da han blev døbt i Jordanfloden. En røst fra himlen, Gud selv, proklamerede: "Du er min elskede søn." Johannes Døberer blev også spurgt, hvem han var. Og han svarede. "Jeg er ikke Kristus. Jeg er en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej." I besvarelsen af spørgsmålet om, hvem vi er, er der meget

at hente i Johannes Døberens forskellige svar. Han sagde: "Jeg er ikke Kristus." Det er vi heller ikke. Vi opfører os tit, som om vi behersker livet og at det kun er gennem vores præstationer at alting lykkes. Men vi er mennesker. Vi kan og vi skal ikke beherske alt. Gud tager vare på os. Lad os blive mennesker igen, så vi, når vi får spørgsmålet, hvem er du kan svare: "Jeg er et menneske". Det er stort at være et menneske. Blandt fordi Gud blev menneske i Jesus. Men vi kan også bruge de ord, som Jesus siger om sin fætter Johannes. Han er den "om hvem der står skrevet: Se, jeg sender min engel foran dig, han skal bane din vej". Tænk hvis vi kan svare på spørgsmålet hvem er du med ordene: "Jeg er den engel der skal bane vejen for Kristus og mine medmennesker". Hvem er vi? Vi er syndere. Vi er mennesker. Og alligevel er vi engle, der kan bane vejen for Jesus ved at fortælle til alle og enhver, at Guds søn får blinde til at se, lamme til at gå, spedalske til at være rene, døve til at høre og at han tilmed kan opvække de døde. Nu er det snart jul. Fire dage tilbage. Og mere end nogensinde før er der brug for, at der bliver banet en vej af nogle engle, så danskerne lægger mærke til at julen fejres, fordi Gud blev menneske i Jesus Kristus. Jeg lyttede forleden til et radioprogram, hvor folk kunne ringe ind og ønske julesange. De vil have: På loftet sidder nissen, Søren Banjomus, jeg så julemanden kysse mor. Udmærkede folkelige sange, men tømt for ethvert indhold om Jesus' fødsel. Jeg overvejede at ringe ind og bede om Den yndigste rose eller julebudet til dem bygge eller velkommen igen Guds engle små, der

handler om Jesus fødsel. Det samme ser vi med den julepynt, der dominerer vores jul. Den er tømt for kristne symboler og fortællinger om, hvordan jomfru Maria fødte Jesusbarnet i stalden i Betlehem. I menighedsrådet skulle vi i onsdags lave 157 poser til børnene fra 0-4 klasse på Kirke Saaby skole. Vores intention var at fylde poserne med julepynt, der kunne fortælle om Jesus fødsel. Det eneste vi kunne finde efter en desperat jagt i Midtsjællands supermarkeder var chokoladekirkeklokker i Aldi og nogle gavemærker formet som en stjerne. Nu spørger jeg igen og for sidste gang: "Hvem er du"? Du er ikke en nisse på loftet. Ikke Søren Banjomus. Ikke julemanden. Ikke Kristus. Ikke en, der absolut skal gøre en forskel. Du er en synder, lidt af en klam stodder, men samtidig er du også en engel, et fund, Guds skabning, der kan bane vejen for Kristus, så han måske i år kan få lov til at komme med til sin egen fødselsdag. Og så kan du også denne jul være en engel helt lavpraktisk og bane vejen for dine medmenneskers og dig selv ved at holde afstand til dine medmennesker, så du hverken kommer til at smitte andre eller selv bliver smittet med det rædselsfulde covid-19. Gud i vold. Amen.

2. søndag i advent

Luk 21.25-36

Kill your darlings. Slå dine kære ihjel. Det kunne lyde som en sætning fra en iransk iman, der opfordrer til dræbe ens kære, hvis de konverterer fra islam til kristendommen. Det er frygteligt, at der fortsat i vore dage er muslimske lande, hvor der er dødsstraf for at blive kristen. Ikke mere end 11 kilometer fra os ligger Aunstrup asylcenter, hvor der er kristne familier der vil blive henrettet, hvis de bliver udvist til deres hjemland Iran. Hvordan i alverden kan man indgå aftale med Iran om noget som helst, som Mr. elect-president Joe Biden har planer om? Når jeg indleder min adventsprædiken med det brutale udsagn kill your darlings, refererer jeg ikke til Irans brutale politiske system, som ikke skal ødelægge en hyggelig søndag i Kirke Saaby. Men til en vigtig regel, når man skriver artikler eller bøger. Reglen hedder kill your darlings og betyder, at man ikke holder sig tilbage for at slette udtryk eller meninger, som man i første omgang har syntes var fremragende. Det kan være, at man har skrevet en kliche, en floskel, en frase. Eller det kan være at det, som man syntes var en klog tanke, ved nærmere eftersyn ikke var særlig begavet. Så er der kun en ting at gøre. Væk med det. Slet det. Begrebet kill your darlings kan også bruges i den selvransagelsens tid som adventstiden er. Det er en periode op til jul, hvor man bør gennemtænke sit liv, reflektere over sit forhold til Gud, prøve at se sig selv med de øjne som andre mennesker ser en med. Og måske er der nogle sider af os, som vi personlig synes er ok, men anskuet med Guds øjne og vores medmenneskers øjne, er der bestemt ikke noget at råbe

hurra for. Der er kun et gøre. Kill sådanne darlings. Eller det kunne også være, at man generelt formulerer sig for meget i klicheer og fraser. Man er nærmest som en papegøje der lirer det af, som man fornemmer er tidens gode og politisk korrekte tone. Dette er søndagens appel. I alt fald en af appellerne. Bliv dine egne klicheer og flosklers seriemorder. Hvad skal vi med ytringsfrihed, hvis vi ikke siger noget, når vi siger noget? Hvad skal vi med retten til at bevæge os frit, hvis vores bevægelse ikke er en bevægelse hen mod mennesker, vi skal gøre noget godt for? I vores forhold til kristendommen er der nogle sider, der kan tåle at komme ind under skrivereglen kill your darlings. Vi har en tilbøjelighed til at skabe os en kristendom-light, hvor vi har fjernet alt det ubehagelige. Blandt andet dommedag. Men det er en del af den kristne tro, at vores verden vil forgå og Jesus Kristus vil vende tilbage og stille os til regnskab for, hvordan vi har levet vores liv. Det er en nådig Gud der dømmes os. Han er kærlighed. Han er tilgivelse. Han løfter os ud af vores trængsler. Han bærer vores tungeste byrder. Han er lys i vores mørke. Han dømmes os for at vi ikke skal dømme hinanden. Hvis vi bruger adventstiden til forberede os på Jesus' fødsel ved at gennemtænke vores ord og handlinger, vil det gå op for os, at der er for meget i vores liv der ikke tjener Jesus Kristus og vore medmennesker. Men udelukkende os selv. Så hvorfor ikke tage skrivereglen til os og begynde, mens julen nærmer sig, at slå darlings ihjel der er for egoistiske på bekostning af andre. Denne jul vil blive en af de

mærkeligste jul vi i mange årtier har oplevet. På nuværende tidspunkt har vi måtte aflyse julefrokosterne. Det er bestemt en darling som mange af os savner. Juleaften kan vi ikke komme i kirken og fylde den til bristepunktet. Det er anden darling der bliver slået ihjel i år. En af glæderne ved at gå i kirke juleaften er ikke blot at synge julens salmer og høre budskabet om Jesus fødsel. Det er også at være mange i kirke, møde gamle venner og klassekammerater, se hinanden og mærke hinandens juleglæde. Og endelig kan vi ikke holde jul med dem vi gerne vil. Vi skal forsamles så få som muligt og kan ikke gå syngende rundt om juletræet og sprøjte virus ud af munden, mens vi synger om Gud der blev menneske i Jesus. Der bliver slået meget kært, mange darlings ihjel for os denne jul. Men det gjorde der også for jomfru Maria og Josef. De ville gerne have undgået at have født deres barn i Betlehem. Nazareth var deres hjem. Der havde de mennesker til at hjælpe dem. De ønskede bestemt ikke at føde i en beskidt stald. De havde foretrukket vante hjemlige omgivelser. De havde håbet på, at de første gæster til deres nyfødte barn havde været bedsteforældrene og naboerne og ikke nogle hyrder, som på Jesus' tid blev anset for at være upålidelige og småkriminelle. Deres land var ikke besat en usynlig fjende som coronaviruset. Det var besat af det barske Romerrige, der lagde mange restriktioner på landets borgere. Men de tog det på sig og deres trængsler blev overskygget af at Gud blev menneske i Jesus. Og sådan må vi også tage en anderledes jul på os i år. Her er chancen for at

komme ud af julevanerne og fokusere på andet end det vi plejer. Måske i år en mere åndelig jul. Måske i år en mere stille og rolig jul. Det vigtigste er at Jesus er kommet til os. Det rører restriktionerne ikke ved. Gud er blevet menneske den første jul, og han vil hjælpe os med at få gjort op med de darlings vi har taget til os i vores liv, måske også i de forgangne julefester, og som måske hæmmer kærligheden og det nære samvær. Kill dem i Jesus' navn. Gud i vold. Amen

Første søndag i advent

Matt. 21.1-9

Denne søndag, første søndag i advent, kunne man i Kirke Saaby kirke kl. 9 – altså for lidt siden – i princippet have siddet på kroen og samtidig have været i kirke og dermed leve op til udsagnet: det er bedre at sidde på kroen og tænke på kirken end at sidde i kirken og tænke på kroen. Gudstjenesten blev livestreamet via kirkens hjemmeside og facebook, og da jeg indledte min prædiken bød jeg hjertelig velkommen til kirkegængerne ude på kroerne, i dagstuerne, i soveværelserne, i køkkenet, på en gåtur i skoven og måske på badeværelserne. Gad vide hvor mange kirkegængere der var kl. 9, som har været i kirke i badekåbe eller undertøj? De kunne se os, vi kunne ikke se dem. Selvfølgelig bød

jeg også velkommen til dem kl 9 i Kirke Saaby, der var mødt op fysisk i kirken og var fuldt påklædt. Jeg sagde til dem, at de havde trukket det lange strå. Og det vil jeg også gerne sige til jer kirkegængere i Kisserup kirke. I har trukket det lange strå. Forhåbentlig kan vi snart, når corona-pandemien er klinget af, få pillet robotkameraet ned i Kirke Saaby kirke, der streamer gudstjenesten. Den oplevelse det er at være i kirke sammen med andre mennesker og rent fysisk være i et vidunderligt, duftende, højtideligt, smukt kirkerum, kan aldrig erstattes med at deltage i en gudstjeneste på en skærm. Livestreaming er som at drikke vin uden alkohol eller kaffe uden koffein eller spise flødeskum uden fedt eller holde jul uden Jesus. Vi er alt for meget online i vores liv og hvis folkekirken skal være en modig kirke, skal vi turde prioritere det sanselige og fysiske frem for det digitale. Online er man med Gud. Han er i forbindelse med os 24 timer i døgnet. Men der er ingen grund til at hænge konstant over sin mobiltelefon for at følge med i breaking news. Der er kun en interessant breaking news i øjeblikket. Og det er at Gud bliver menneske i Jesus julenat. Det nye kirkeår indledes i dag. Efter at have været igennem et kirkeår, der blev ødelagt af corona-pandemien, er det glædeligt, at man første søndag i advent kan læse følgende meddelelse i aviserne: "Der er en særdeles god chance for, at verden på et tidspunkt i 2021 vender tilbage til noget, der ligner normale tilstande efter coronapandemien". Udtalelsen kommer fra Verdenssundhedsorganisationen WHO's øverste katastrofe-ekspert

Mike Ryan. Og det, der gør hans udtalelse endnu mere glædelig er, at han tilføjer: "Det er meget, meget sandsynligt". Hvor har man lyst til at råbe hosianna! Da anden verdenskrig var overstået lød det midt under en radioudsendelse: "I dette Øjeblik meddeles det, at Montgomery har oplyst, at de tyske Tropper i Holland, Nordvesttyskland og i Danmark har overgivet sig. Her er London. Vi gentager: Montgomery har i dette Øjeblik meddelt, at de tyske Tropper i Holland, Nordvesttyskland og Danmark har overgivet sig". Vi har ikke med WHO's udtalelse fået en meddelelse om, at covid-19 har overgivet sig. Vi kan endnu ikke styrte ud på gaden og antænde vores blå mundbind og plastikvisirer med det håndsprit vi har i lommerne. Men vi har fundet en vaccine mod pandemien. Og nu tæppebomber vi i det nye kirkeår virusset med vaccinationer. Eller sagt på en anden måde. Jesus rider i dag, første søndag i advent, ind i Jerusalem, ind i Athen, ind i Los Angeles, ind i Barcelona, ind i Kirke Saaby, ind i Kisserup med en vaccine i hånden og vi smider ikke palmegrene foran ham som de gjorde på bibelsk tid. Vi smider vores trøjer og blotter vore skuldre, så vi kan få et skud af den vaccine, der igen gør at vi kan fylde kirken med mennesker, vælte robotkameraet i Kirke Saaby, give hinanden hånden, kysse og kramme, rejse ud i verden med fly og ikke gå rundt med angsten for, at vores kære kan blive ramt af virusset og i værste fald dø. Og hvorfor skulle vi ikke takke Jesus Kristus for vaccinen? Guds søn har givet os mennesker den gave, den kreativitet og den dygtighed, at vi kan opfinde en kur

mod de sygdomme der truer os og vores blå planet. Der er grund til råbe på denne søndag, ligesom folkeskarerne gjorde det for 2000 år siden i Jerusalem, da Jesus kom ridende ind i byen på et æsel: Hosianna, Davids søn. Velsignet være han, som kommer, i Herrens navn. Hosianna i det højeste. Der er folk der hævder, at Jesus Kristus mangler i vores samfund. Vi opfører os som vi slet ikke er kristne. Sludder og vrøvl. Corona-pandemien har vist os, at vi er gennemsyret af kristendommen i Danmark. Vi har beskyttet de svage med alle de mange covid-19 restriktioner og vi gør det fortsat. Og hvem har lært os at tage os af de svage og udsatte? Ikke statsminister Mette Frederiksen og sundhedsstyrelsen direktør Søren Brostrøm. Men kristendommen. Vi går ind i det nye kirkeår med en vaccine mod covid-19. Hosianna. Og glem ikke at takke Gud Herren for den. Men vi går også ind i det nye kirkeår mere skrøbelige og sårbare og sarte end vi nogensinde før har været. Vi har mærket hvor udsatte vi er, hvor tæt vi er forbundet med hinanden på godt og ondt, hvor hurtigt samfundet kan forandres. Og så har vi erfaret, hvor vigtigt det er at være fysisk sammen. Vi kan ikke nøjes med vores børn og børnebørn på Facebooks app Messenger. Vi kan ikke lade os afspise med en gudstjeneste på en hjemmeside. Vi kan ikke feste alene. Vi kan ikke være tilfredse med at stå og tale med hinanden på to meters afstand. Det engelske udtryk to keep in touch, der oversættes til at holde kontakten, betyder ordret at bevare berøringen. For at holde sammen og bevare forbindelser må vi røre

hinanden. Forhåbentlig bliver corona-pandemien det første spæde oprør mod en verden, hvor alting digitaliseres mere og mere og vi hver for sig sidder bøjet over en telefon i jagten på ligegyldige breakings News, der puffer op på displayet som mink af den nordjyske jord. I julen bliver Gud menneske i Jesus Kristus. Den urørlige Gud, der virkede enorm digital, bliver kød og blod i Jesus Kristus. Og sådan må vi have kød og blod i vores tilbedelse af Kristus i det nye kirkeår. Vi må have nadvere, hvor vi kan smage, lugte, mærke at Gud er ankommet til os. Vi må have præstens hånd på vores hoveder under dåb og vielser og velsignelser. Vi må have mennesker omkring os, så Guds bud om næstekærlighed bliver fysisk og konkret. Vi må med vores kød og blod mærke Guds vældige kræfter. Den digitaliserede Gud og verden har under corona-pandemien vist sig at være for blodfattig og for ødelæggende. Nogen siger man ikke kan gå mod udviklingen med lukkede banker, posthuse, nem-id og livestreaminger og mere og mere afhængighed af vores mobiltelefon. Vel man kan så! Glædelig advent og Gud i vold. Amen.